

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นล่าสุดนับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดจากการยกฐานะสภาตำบลนิติบุคคลเดิมที่มีรายได้/ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว 3 ปี ติดต่อกันเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท โดยได้รับการยกฐานะเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 จำนวน 617 แห่ง และได้รับการยกฐานะในปีต่อ ๆ มา จนถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น 7,396 แห่ง (กรมการปกครอง. 2548 : ออนไลน์) มีอำนาจในการปกครองตนเอง มีอิสระในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายให้อำนาจภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง มีวัตถุประสงค์คือการพัฒนาท้องถิ่นตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีงบประมาณและรายได้ของตนเองที่มาจากการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่น จากทรัพย์สินของท้องถิ่นเอง เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ และรวมถึงรายได้จากแหล่งอื่น ๆ สามารถออกข้อบัญญัติตำบล จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพื่อนำงบประมาณไปพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วถึง

องค์การบริหารส่วนตำบล ยังได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณส่วนหนึ่งในรูปแบบของเงินอุดหนุนจากส่วนกลางและงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจะเป็นปัจจัยที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดทำงบประมาณได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพสูงสุดอันจะนำมาแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้ องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องจัดทำงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี และการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนอำเภอ และแผนจังหวัด ตลอดจนนโยบายของรัฐ จากอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่มากมาย องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องหาข้อมูลและสภาพปัญหาของท้องถิ่นและจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน และดำเนินงานตามงบประมาณของตน ส่วนโครงการขนาดใหญ่ซึ่งไม่สามารถใช้งบประมาณของตนเองได้ ก็ควรต้องประสานแผนทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยกันหรือท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2

การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า นั้น อาจกล่าวได้ว่า “เงินงบประมาณ” เป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะหากว่าท้องถิ่นมีรายได้น้อยการพัฒนาย่อมไม่ก้าวหน้า ดังนั้นท้องถิ่นจะต้องพยายามพัฒนาการจัดหาและจัดเก็บรายได้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย มิใช่จะรอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากรัฐบาลฝ่ายเดียว เนื่องจากสภาพปัจจุบันท้องถิ่นแต่ละแห่งมีงบประมาณของตัวเองแทบจะไม่พอรายจ่ายและโดยเฉพาะมักจะเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และเงินอุดหนุน มากกว่ารายจ่ายเพื่อการลงทุนที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือที่ดิน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นที่จะต้องทำความเข้าใจ เพื่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณอยู่ในขอบเขตของกฎหมายและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนเป็นไปอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล เพราะหากการบริหารงบประมาณไม่เป็นตามระเบียบหรือมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้ว ย่อมจะส่งผลเสียหายแก่ท้องถิ่นและประชาชนส่วนรวม และจะมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้บริหารตลอดจนเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นอีกด้วย (สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี, 2545 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่ มีกฎหมายและระเบียบที่บังคับใช้ใหม่ มีพนักงานส่วนใหญ่เป็นข้าราชการใหม่ ยังไม่มีความคุ้นเคยกับระบบราชการ ดังนั้น ในระยะแรก ๆ จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลจากส่วนกลางอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ดีเท่าที่ควร จากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแลในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านโครงสร้างของระบบงาน ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารพัสดุ ด้านการวางแผนและการควบคุมสั่งการ ด้านการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ยังพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบลมากนัก ทำให้การจัดสรรงบประมาณในโครงการต่าง ๆ กระจุกกระจายเป็นเบี้ยหัวแตกและมีการปรับแผนพัฒนาตำบลกันบ่อย มีการโอนเงินงบประมาณบ่อยครั้ง เนื่องจากไม่ใช้จ่ายตามที่ได้ตราไว้ในข้อบัญญัติตำบล จากการสำรวจและรายงานที่ผ่านมา สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนใหญ่ยังไม่มีที่ทำการของตนเอง สถานที่อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในสำนักงานยังมีไม่เพียงพอต่อปริมาณงานที่ได้รับ การจัดสำนักงานยังไม่เหมาะสมไม่สามารถจัดทำแผนพัฒนาตำบลของตนเองได้ บุคลากรมีไม่เพียงพอต่องานที่ได้รับมอบหมายและยังขาดความชำนาญในงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดทำงบประมาณล่าช้า ขาดแคลน และไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การประชุมไม่ตรงเวลา ไม่พร้อมเพรียงกันไม่ลงรอยกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย บทบาทของสตรีในการประชุมยังมีน้อย สมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา³

ทำงานไม่ทัน จัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม ขาดความสามัคคี การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ (ซ้ำเลื่อง พุดพหรม. 2548 : 4)

ปัญหาเหล่านี้ บ่งชี้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโดยทั่วไปยังไม่มีความสามารถบริหารจัดการ ผลการปฏิบัติงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เป็นการแสดงถึงการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยทั่วไปยังไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจากรายงานการสำรวจปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้นพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถจัดทำแผนพัฒนาของตนเองได้ จัดทำงบประมาณล่าช้า จัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม และขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในงานที่ปฏิบัติ ปัญหาเหล่านี้เป็นผลให้การบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การบริหารงานภายใต้ภาวะขาดแคลน บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ไม่มีความรู้ และความเข้าใจอย่างแท้จริงในการปฏิบัติงาน ปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานโดยรวมไม่ประสบผลสำเร็จ หรือไม่ได้รับผลตรงกับความต้องการของประชาชน อาจส่งผลเป็นปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ หรือประสบความสำเร็จซ้ำกว่าที่ควร ส่งผลถึงความเจริญและเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้ โดยเฉพาะการบรรลุเป้าหมายของการพึ่งพาตนเองได้ อันเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในเขตภาคกลางตอนบน มีทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ผู้วิจัย ต้องการนำผลที่ได้ไปเสนอแนะเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน ให้สามารถปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลทางวิชาการ สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้นำไปปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กร โดยให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁴

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารงบประมาณที่มีต่อการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน

กรอบแนวคิดการวิจัย

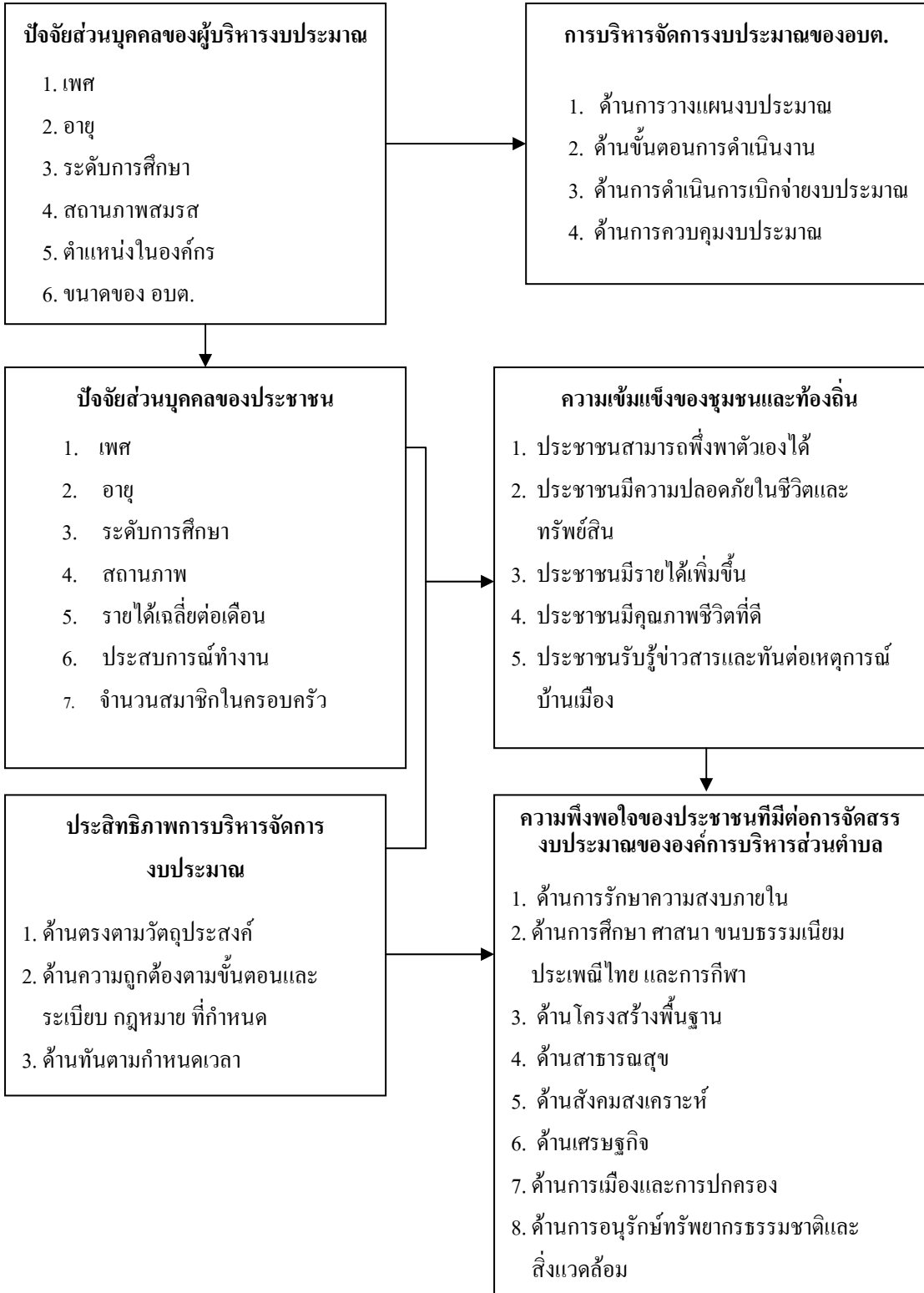
การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในเขตภาคกลางตอนบน รวมทั้งแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ซึ่งแสดงดังภาพประกอบที่ 1-2

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁶

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานดังนี้

1. ผู้บริหารที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน แตกต่างกัน
3. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน และท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน
4. ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นในเขตภาคกลางตอนบน มีผลต่อระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถามร่วมกับการสังเกต กลุ่มตัวอย่าง พื้นที่ศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย ผู้บริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 252 คน ประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 400 คน
2. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นและความพึงพอใจของประชาชนในเขตภาคกลางตอนบน โดยกำหนดตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ของผู้บริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารงบประมาณ ได้แก่

1.1 เพศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 สถานภาพสมรส
- 1.5 ตำแหน่งในองค์กร
- 1.6 ขนาดของอบต.

ตัวแปรตาม ของผู้บริหารงบประมาณ ประกอบด้วย

2. การบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่
 - 2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ
 - 2.2 ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน
 - 2.3 ด้านการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.4 ด้านการควบคุมงบประมาณ

ตัวแปรอิสระของประชาชน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 อายุ
 - 1.3 ระดับการศึกษา
 - 1.4 สถานภาพสมรส
 - 1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 - 1.6 ประสบการณ์ทำงาน
 - 1.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัว
2. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ได้แก่
 - 2.1 ด้านตรงตามวัตถุประสงค์
 - 2.2 ด้านความถูกต้องตามขั้นตอนและ ระเบียบ กฎหมาย ที่กำหนด
 - 2.3 ด้านทันตามกำหนดเวลา

ตัวแปรตาม ของประชาชน ประกอบด้วย

1. ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น ได้แก่
 - 1.1 ประชาชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้
 - 1.2 ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - 1.3 ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
 - 1.4 ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- 1.5 ประชาชนรับรู้ข่าวสารและทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง
2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดสรรงบประมาณ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ได้แก่
 - 2.1 ด้านการรักษาความสงบภายใน
 - 2.2 ด้านการศึกษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และกีฬา
 - 2.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - 2.4 ด้านสาธารณสุข
 - 2.5 ด้านสังคมสงเคราะห์
 - 2.6 ด้านเศรษฐกิจ
 - 2.7 ด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการ
 - 2.8 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ขอบเขตของสถานที่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดอุทัยธานี
4. ขอบเขตของเวลา ระยะเวลาที่ทำการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม พ.ศ. 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหาร หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารงบประมาณ โดยประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งในองค์กร และ ขนาดของอบต.

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของประชาชน โดยประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์ทำงาน และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ หมายถึง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยประกอบด้วย ด้านตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านความถูกต้องตามขั้นตอน และระเบียบกฎหมายที่กำหนด และ ด้านทันตามกำหนดเวลา

ด้านตรงตามวัตถุประสงค์ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณตรงความต้องการของหมู่บ้านและประชาชน โดยพิจารณาจากความสำคัญของปัญหาหรือเรียงลำดับความจำเป็นเร่งด่วน มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและกระจายทั่วทุกหมู่บ้าน มีการประชุมผู้นำทุกหมู่บ้าน เพื่อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁹

รับทราบวิธีการจัดสรรงบประมาณทุกครั้ง และดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้

ด้านความถูกต้องตามขั้นตอน และระเบียบกฎหมายที่กำหนด หมายถึง มีการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีและได้กำหนดแนวทางอย่างชัดเจน โดยการพิจารณาจากแผนงาน โครงการที่หมู่บ้านเสนอของงบประมาณ อย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน มีการจัดทำข้อบัญญัติประจำปี เพื่อใช้ในการเบิกจ่ายงบประมาณ การรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ การตรวจสอบและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยการแจ้งหรือปิดประกาศ รายรับ – รายจ่าย หลังสิ้นปีงบประมาณให้ประชาชนทราบทุกครั้ง

ด้านทันตามกำหนดเวลา หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำข้อบัญญัติประจำปีงบประมาณ ทันภายในกำหนดระยะเวลา องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณทันตามระยะเวลาและความต้องการของหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับทราบสม่ำเสมอ ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการควบคุมงบประมาณ

ด้านการวางแผนงบประมาณ หมายถึง การกำหนดนโยบายหรือวัตถุประสงค์การใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน การจัดตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลรับผิดชอบแผนงาน แต่ละแผนในเรื่องงบประมาณ จัดทำร่างแผนพัฒนาประจำปีมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางงบประมาณ และเสนอร่างแผนงบประมาณพัฒนาประจำปี และประมาณการรายรับ การกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของแผนงานแต่ละงบประมาณ

ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน หมายถึง ผู้บริหารส่วนตำบลเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อสภาท้องถิ่น โดยได้แจ้งรายละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณา ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติโดยมีการพิจารณาอนุมัติงบประมาณโดยยึดหลักความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และมีแนวทางการกำกับดูแลทางด้านงบประมาณที่ดีได้แก่ ระบบข้อมูลระบบติดตามตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างครบถ้วน

ด้านการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ หมายถึง การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล การโอนงบประมาณเป็นไปตามรายจ่ายระเบียบกฎหมาย การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมเป็นไปตามระเบียบ มีการนำผลการรายงานมาเป็นข้อมูลในการตรวจสอบติดตามผลงานการเบิกจ่ายและควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

10

ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในเบิกจ่ายงบประมาณรวมถึงการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการควบคุมงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณอย่างรัดกุมและเป็นไปตามแผนที่กำหนด การจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายในแต่ละปีไว้ล่วงหน้า การจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บเองนอกเหนือจากการได้รับจัดสรรจากรัฐบาล การใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลการใช้งบประมาณทุกปี เพื่อเตรียมการจัดทำงบประมาณสำหรับครั้งต่อไป

ความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในชุมชนและท้องถิ่นที่อยู่ในความดูแล ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ประชาชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และประชาชนรับรู้ข่าวสารและทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง

ประชาชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ หมายถึง ประชาชนสามารถประกอบอาชีพภายในชุมชนได้ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพในชุมชน เพื่อจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพขึ้นภายในชุมชน โดยการสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ และจะทำให้มีหนี้สินลดลง

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง ประชาชนมีการป้องกันทรัพย์สินของตนเอง โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการรับแจ้งเหตุด่วน เหตุร้าย มีอาสาสมัครหรือตำรวจหมู่บ้านในชุมชน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และมีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยในชุมชน

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น หมายถึง การส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อม ฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพในชุมชน โดยการนำวัตถุดิบในชุมชนมาแปรรูปให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ และส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี มีการออกกำลังกายทุกวัน เพื่อรณรงค์และต่อต้านยาเสพติด การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และส่งเสริมและให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพให้ถูกสุขลักษณะ

ประชาชนรับรู้ข่าวสารและทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง หมายถึง ประชาชนได้รับข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล จากข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ ตามป้ายสื่อโฆษณา สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต สาขาวิทยุชุมชนประจำตำบล และจัดตั้งห้องสมุดของชุมชน

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ด้านการรักษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

11

ความสงบภายใน ด้านการศึกษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และกีฬา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการปกครอง และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการรักษาความสงบภายใน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการจัดสรรงบประมาณในการอยู่ เวยยาม เวลาค่ำคืน เพื่อรักษาความสงบสุขภายในตำบล มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อพปร.) ชุดเฉพาะกิจ และตำรวจบ้าน เพื่อดูแลความสงบสุขภายในตำบล มีการจัดสรรงบประมาณจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการรับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายขึ้นในตำบล และจัดฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อพปร.) ชุดเฉพาะกิจ และตำรวจบ้านให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็ง เพื่อช่วยเหลือประชาชน

ด้านการศึกษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และกีฬา หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณในการสร้างหรือปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสร้างที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ การจัดสร้างสนามกีฬาประจำตำบล โดยการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน และส่งเสริมงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันสงกรานต์แห่เทียนพรรษาในวันเข้าพรรษา

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณในการสร้างหรือปรับปรุงถนนภายในหมู่บ้าน ในการสร้าง รังคอนกรีต เพื่อระบายน้ำให้สะดวกภายในหมู่บ้าน การขุดลอก คู คลอง ทางระบายน้ำในหมู่บ้าน มีการขยายเขตไฟฟ้าหรือให้แสงสว่างตามที่สาธารณะภายในหมู่บ้านตลอดจนการดูแลรักษา การดูแลรักษา ตลอดจนการขยายเขตประปาภายในหมู่บ้าน และยังการก่อสร้างหรือปรับปรุงสะพานข้ามคลองภายในหมู่บ้าน

ด้านสาธารณสุข หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่รับผิดชอบให้มีอัตราเสี่ยงที่น้อยลง เช่น การพ่นหมอกควันกำจัดยุงลาย ป้องกันโรคไข้เลือดออก ฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า พ่นยาป้องกันโรคไข้หวัดนก ออกบริการสาธารณสุขเคลื่อนที่ในทุกหมู่บ้าน เป็นต้น

ด้านสังคมสงเคราะห์ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณใน ในการจัดตั้ง การให้เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ และเบี้ยยังชีพคนพิการ ภายในตำบล มีการจัดตั้งให้ทุนการศึกษา แก่เด็กที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายในชุมชน มีการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนในเรื่องของยาเสพติด และ เสริมสร้างมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

12

ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนเงินทุน หมุนเวียนให้ชุมชน กู้ยืม เพื่อประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้เพื่อพัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนหรือกลุ่มแม่บ้านและยัง ส่งเสริมความรู้ทักษะด้านการเกษตรให้แก่ประชาชน จัดโครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อนำ ความรู้ ที่ได้มาปรับปรุงใช้ให้เกิดประโยชน์ และจัดให้มีการเรียน การสอน หรือการสาธิตการ ประกอบอาชีพต่าง ๆ ภายในชุมชน เช่น สาธิต การทำขนม หรือการสอนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ด้านการเมืองและการปกครอง หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมพัฒนา ศักยภาพของผู้นำในชุมชนให้มีความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน การเมือง การปกครอง ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ มีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งสร้างขวัญ กำลังใจ ความ สดามอันดี ความสามัคคี ให้เกิดขึ้นในองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้อยู่ร่วมกันในรูปแบบของประชาธิปไตย และมีการเลือกตั้งทุกระดับ ให้ความ โปร่งใส ยุติธรรม

ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดสรรงบประมาณให้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึง ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง ไม่ทิ้งขยะลง แม่น้ำลำคลอง มีการปลูกต้นไม้ริมถนนสองข้างทางเพื่อความร่มรื่น เพื่อลดภาวะ โลกร้อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ งบประมาณขององค์การบริหารส่วน ตำบล
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการบริหาร จัดการงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่นใน เขตภาคกลางตอนบน
3. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหาร จัดการงบประมาณ และเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ จัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน จำแนกตามปัจจัยส่วน บุคคลของประชาชน
4. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ ที่มี ผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน และท้องถิ่น และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการจัดสรร งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางตอนบน